

Lista pytań i odpowiedzi „Wsparcie osób najuboższych na wymianę pieców pozaklasowych”

spotkanie on-line, dnia 27 lutego 2025 r.

- 1) Jednym z kilku czynników określających kwestię możliwości udziału w programie jest dochód. Czy istnieją jakieś wytyczne czy progi zalecane do zastosowania czy każda gmina ustala je sobie indywidualnie? 2) Z racji tego, że mamy odczynienia z osobami najuboższymi, którzy nie mają pieniędzy aby wyłożyć najpierw całość z własnej kieszeni a później czekać na zwrot. Czy wg Państwa możliwe jest rozliczenie w Gminie inwestycji na podstawie faktur wystawionych na mieszkańca z odroczonym terminem płatności (czyli nie opłaconych)? Po weryfikacji i potwierdzenia wykonania nastąpiłaby wypłata dotacji na konto mieszkańca, który ureguluje fakturę?

Każda gmina ustala samodzielnie warunki wyboru mieszkańców do wsparcia, w tym kryteria dochodowe. Po podpisaniu umowy do 30 dni przelewane są do Gminy pieniądze. Należy tylko pamiętać, iż warunkiem rozliczenia dotacji ze środków budżetu województwa jest zrealizowanie zadania przez gminę nie później niż do 31 grudnia 2025 r.

2. Czy w ramach programu wydatkiem kwalifikowalnym będzie przeprowadzenie termomodernizacji budynku? W warunkach programu – punkt II. 2 widnieje zapis, iż za koszty kwalifikowalne uznaje się koszty kwalifikowalne określone w programie gminnym. Jeśli gmina w swoim regulaminie uzna za kwalifikowalne koszty termomodernizacji budynku, czy będą one uznane za kwalifikowalne w Państwa programie? Niejednokrotnie są to budynki w złym stanie technicznym, bez wykonania termomodernizacji, wymiana pieca na ekologiczny będzie nieefektywna.

Z Programu wsparcie nie może być przekazywane na termomodernizację budynku. Celem programu jest dofinansowanie wymiany pieców pozaklasowych. Koszty kwalifikowalne określone w programie gminnym powinny być spójne z programem „Wsparcie osób najuboższych w wymianie pieców pozaklasowych”. Natomiast Gmina może z własnych środków lub pozyskanych z innego źródła sfinansować termomodernizację budynku.

3. Niestety nadal bez pomocy zostają osoby naprawdę bardzo ubogie, mieszkające np. w domu z dwiema izbami ogrzewanymi piecokuchnią i np. kuchnia węglową w kuchni. W wielu przypadkach nie ma dodatkowego pomieszczenia na lokalizację kotła na pellet czy zgazowanie drewna. Instalacja elektryczna jest stara i nikt nie zainstaluje ogrzewania elektrycznego, albo też koszty rachunków będą duże przy nieocieplonym budynku. Przydałoby się wsparcie dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na drewno.

W ramach tego Programu miejscowe ogrzewacze pomieszczeń na drewno nie są wydatkiem kwalifikowalnym.

4. Czy program dotyczy tylko budynków jednorodzinnych?

Tak, przede wszystkim wsparcie będzie kierowane do budynków jednorodzinnych. Jednak dopuszczamy możliwość wymiany ogrzewania w lokalu budynku wielorodzinnego, jeśli zamieszkująca tam osoba jest właścicielem tego lokalu.

5. Co w przypadku nieuregulowanego stanu prawnego?

W tym zakresie nie ma wytycznych i kwestie tę pozostawiamy do decyzji gminy. W naszej ocenie np. posiadacz samoistny może być beneficjentem Programu.

6. Czy można mieć dwa projekty tj. dwie uchwały, dwa regulaminy: gminny oraz dla najuboższych ?

Tak, tego rodzaju rozwiązania podejmuje gmina we własnym zakresie.

7. Na potrzeby tego Programu będzie trzeba przyjąć odrębny od dotacji gminnej regulamin, który zostanie potraktowany jako rozpoczęcie realizacji Programu. W związku z tym będzie mógł być przyjęty dopiero po podjęciu decyzji przez Sejmik o przyznaniu dofinansowania?

Program Gminny będzie musiał być przyjęty przed podpisaniem umowy. W pierwszej kolejności będzie podjęta decyzja o liście projektów, które otrzymają dofinansowanie a następnym etapem będzie podpisywanie umów o dofinansowanie. Dopiero wtedy będzie już ostatecznie Gmina musiała posiadać Program, co będzie warunkiem podpisania umowy.

8. Kotły zgazowujące drewno muszą posiadać zbiornik buforowy/akumulacyjny, bez zbiornika kocioł zgazowujący jest niezgodnym z uchwałą antysmogową

Tak, kotły zgazowujące drewno muszą posiadać zbiornik buforowy/akumulacyjny.

9. Czy Program przewiduje osiągnięcie efektu ekologicznego? Jaki jest okres trwałości i od kiedy należy go liczyć? Czy zakres wymienionych urządzeń we wniosku o dofinansowanie może ulec zmianie na etapie rozliczenia (Beneficjent końcowy po konsultacji z instalatorem zdecyduje się zamontować np. kocioł pelletowy zamiast zgazowującego drewno podanego we WoD)?

Efektom ekologicznym będzie już sama wymiana kotła niespełniającego wymagań uchwały antysmogowej..

Szczegółowe informacje dotyczące realizacji projektu będą zawarte w umowie o dofinansowanie. Będą one dotyczyły aspektów poruszonych w pytaniu. Planowane jest przyjęcie okresu trwałości projektu 5 lat. W odniesieniu do zakresu rzeczowego to nie powinien on ulec zmianie, ponieważ umowa będzie dotyczyła zapotrzebowania, jakie złożyła Gmina. Dlatego też należy starannie rozważyć zakres zadania. W przypadku, jeżeli będzie jednak konieczność wprowadzenia takich zmian to będzie to wykonywane w oparciu o aneks do umowy po wcześniejszym przesłaniu od beneficjenta uzasadnienia do zmiany.

10. Proszę o wskazanie, które kotły peletowe oraz kotły zgazowujące drewno z buforem ciepła oraz instalacją kotła są uwzględnione w wyliczeniach. Z moich doświadczeń podana cena w tabeli dotyczy 1 kotłowni! Zatem za kwotę 150 tys. możemy pomóc ok. 5 osobom.

Przyjęte w prezentacji wyliczenia mają charakter poglądowy odnoszący się do sposobu podejścia w montażu finansowym. Realne koszty urządzeń będą wprowadzane już w Państwa projektach i dostosowywane do indywidualnych potrzeb mieszkańców.

11. Czy przewidują Państwo wykaz załączników niezbędnych do rozliczenia? Czy Gmina zobowiązana jest do prowadzenia wyodrębnionej księgowości na potrzeby Programu?

Zapisy dotyczące rozliczenia projektu będą wprowadzone do wzoru umowy o dofinansowanie. Beneficjent jest zobowiązany do prowadzenia wyodrębnionej

dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej Zadania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Nie są przewidywane specyficzne załączniki do umowy.

12. Czy my już w formularzu zgłoszeniowym musimy posiadać wiedzę ile beneficjentów skorzysta z programu i jakie piece będą zakładać?

W formularzu w ramach części II.1 beneficjent powinien przedstawić opis i zakres rzeczowy zadania, w tym:

„a) szacunkową liczbę budynków, w których nastąpi likwidacja źródła ciepła na paliwa stałe,

b) planowane do dofinansowania rodzaje nośnika energii, systemy ogrzewania niskoemisyjnego lub odnawialne źródła ciepła”.

W związku z powyższym na etapie składania wniosku tego rodzaju dane powinny być już wprowadzone.

13. Gdzie można znaleźć wytyczne do złożenia wniosku o Funkcjonowania ekodoradców w gminach

Informacje o ogłaszanych naborach znajdują się pod linkiem <https://fundusze.malopolska.pl/nabory>.

Zgodnie z harmonogramem naborów rozpoczęcie konkursu jest planowane na 7 marca br.

<https://fundusze.malopolska.pl/sites/default/files/2025/02/1862/Harmonogram%20naboru%20wnioskow%2025.02.2025.pdf>

14. Jak rozumieć ten zapis: "Jednocześnie podmiotami uprawnionymi do składania zapotrzebowania są gminy, które realizują (bądź rozpoczną realizację przed podpisaniem umowy dotacji) program polegający na udzielaniu mieszkańcom dotacji do wymiany źródeł ciepła"? Jeżeli nie mamy programu oraz nie planujemy realizować innego programu to nie możemy wnioskować w tym projekcie?

Warunkiem uczestnictwa w Programie jest posiadanie przez gminę ich własnego programu gminnego. Jeżeli gmina nie posiada takiego programu i nie planuje go opracować to nie będzie kwalifikowała się do wsparcia.

15. Zakładamy dotacje dla mieszkańca na kocioł na pellet o podwyższonym standardzie w kwocie 16 500 zł z czego 15 000 pozyskujemy z UMWM a reszta 1 500 zł to środki własne gminy. Dotacje otrzyma 10 mieszkańców. Zapis w regulaminie byłby, że mieszkaniec otrzymuje 100 % poniesionych kosztów brutto jednak nie więcej niż 16 500 zł po okazaniu dokumentów stwierdzających wykonanie przedsięwzięcia. W większości przypadków jest sytuacja, że mieszkańcy budują instalacje co i cwu i to już będzie koszt własny mieszkańca. Czy tak mogłoby być?

W kwestii sposobu wyliczenia- co do samej wartości kwot UMWM przekazuje do 90% kosztów kwalifikowalnych (16 500 zł *90%=14 850 zł). Gmina decyduje o zapisach jakie wprowadza do swojego Programu.

16. Czy można wykorzystać uchwałę z programu w okresie jego trwałości do ogłoszonego programu czy należy przyjąć program nową uchwałą?

Tak, można wykorzystać obecną uchwałę przyjmującą program gminny, jeśli zawarte w niej zapisy dotyczące kwot dofinansowania oraz kryteria wyboru najuboższych są adekwatne do warunków Programu wsparcia.

17. Czy dotacja musi być oparta na naborze? Czy można po konsultacji z MOPSem wytypować mieszkańców, których należy wesprzeć w pierwszej kolejności?

W naszej opinii wybór mieszkańców w oparciu o konsultacje z MOPsem mógłby być istotny, jednak nie należy brać pod uwagę wyłącznie wskaźnika dochodowości. Można wziąć pod uwagę np. dokument pn. Analiza ubóstwa energetycznego gminy oraz przeprowadzić wywiad środowiskowy. Program powinien zawierać dodatkowe kryteria, tak aby pomoc dotarła do osób najbardziej potrzebujących. Dotacja nie musi być uzależniona od naboru.

18. Czy mogłoby być tak, że mieszkaniec robi inwestycję, rozlicza się, gdy wszystko będzie ok. Przynosi fakturę z odroczoną płatnością. Wpłaca na wyznaczony nr konta swój wkład własny (10 %) na konto gminy i gmina resztę 90% dokłada i robi przelew na konto wykonawcy.

Każda gmina ustala samodzielnie warunki wyboru mieszkańców do wsparcia, w tym kryteria dochodowe. Po podpisaniu umowy do 30 dni przelewane są do Gminy pieniądze. Należy tylko pamiętać, iż warunkiem rozliczenia dotacji ze środków budżetu województwa jest zrealizowanie zadania przez gminę nie później niż do 31 grudnia 2025 r.

19. Kto wybiera wykonawcę? Czy potrzebna Umowa z wykonawcą? Faktura wystawiona na beneficjenta a opłacona może być przez Urząd Gminy?

W tym zakresie nie ma wytycznych i kwestie tę pozostawiamy do decyzji gminy.

20. Na jakie dofinansowanie może liczyć osoba zamieszkująca budynek wielorodzinny, będąca właścicielem mieszkania?

O wysokości dofinansowania decyduje gmina, poprzez wskazanie kwoty dotacji w programie gminnym. Nie zostały wprowadzone różne poziomy dofinansowania w zależności do rodzaju budynku.

21. Uchwała oraz regulamin ma być gotowy przed uzyskaniem dotacji czy dopiero po uzyskaniu?

Na etapie składania Formularza gmina powinna posiadać projekt programu polegający na udzielaniu mieszkańcom dotacji do wymiany źródeł ciepła, natomiast przed podpisaniem umowy, taki dokument musi być uchwalony.

22. Czy zmodyfikowany projekt regulaminu należy podłączyć do formularzu wniosku czy na tym etapie wystarczy podłączyć link do obecnie funkcjonującego regulaminu, a w późniejszym czasie opracować docelowy regulamin?

Na etapie składania Formularza należy załączyć projekt uchwały, na podstawie której będzie udzielona mieszkańcom dotacja.

23. Czy możliwe jest zamontowanie pieca duo na pellet oraz zgazowujący drewno z racji tego że większość najuboższych mieszkańców może nie stać na zakup pelletu.

Tak, takie rozwiązanie jest możliwe

24. Czy montaż komina będzie kosztem kwalifikowanym?

Tak, jeśli jest to inwestycja niezbędna przy wymianie kotła.

25. Czy Urząd Gminy może przekazać to zadanie do wykonania do MOPS?

W tym zakresie nie ma wytycznych i kwestie tę pozostawiamy do decyzji Gminy.

26. Czy uzyskanie dotacji od UMWM, jest uwarunkowane uruchomieniem swojego własnego programu dotacyjnego?

Tak. Zgodnie z pkt. I ppkt 4 Warunków programu gmina, powinna realizować własny program polegający na udzielaniu mieszkańcom dotacji do wymiany źródeł ciepła. Planowane dofinansowanie jest skierowane na najuboższych mieszkańców, dla których wsparcie zostało przewidziane również w programach gminnych.

27. W zakładce Q&A jest wspomniane o kotłach poniżej klasy 3. Czy osobom z kotłami 3 klasy nie możemy udzielić pomocy w tym programie?

Program polega na udzieleniu pomocy finansowej gminom na wsparcie osób najuboższych na wymianę pieców pozaklasowych. Kotły 3 klasy nie kwalifikują się do wymiany w ramach Programu.

28. Przekazanie dotacji mieszkańcowi może się odbyć na dwa sposoby: zaliczka przed wykonaniem lub po wykonaniu na podstawie FV?

W tym zakresie nie ma wytycznych i kwestie tę pozostawiamy do decyzji gminy.

29. Co w sytuacji gdy osoba mieszkająca w budynku nie jest właścicielem nieruchomości, kogo dochód powinniśmy uwzględnić? W Czystym powietrzu liczy się dochód właściciela.

Program skierowany jest do właścicieli domów jednorodzinnych. Dopuszczamy możliwość skorzystania z dofinansowania przez posiadaczy samoistnych oraz mieszkańców, których lokale mieszkalne znajdują się w budynkach wielorodzinnych pod warunkiem, że zamieszkująca tam osoba jest właścicielem tego lokalu.

30. A co jeśli gmina nie posiada środków na realizację własnego programu?

Zgodnie z zapisami Programu dofinansowanie wynosi do 90% kosztów kwalifikowalnych. Po stronie beneficjenta konieczne jest zabezpieczenie 10% kosztów kwalifikowalnych. Mogą to być środki z budżetu gminy lub mieszkańca. Wkład własny musi być jednak zabezpieczony.

31. Czy jeżeli będziemy tworzyć program teraz to czy może być to program tylko na ten rok? Czy będziemy musieli kontynuować program w następnym roku?

Rada gminy podejmuje decyzje na jaki okres zostanie przyjęty dokument.

32. Prosimy o odpowiedź czy może być Zarządzenie zamiast Uchwały.

Zgodnie z zapisami w pkt II. ppkt 2) Formularza, do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć uchwałę Rady Gminy lub projekt uchwały w sprawie gminnego programu dotacyjnego. Uchwała stanowi warunek wymagany przez program, dlatego w naszej opinii Zarządzenie nie spełnia tych wymagań.

33. Czy program może być napisany tylko na to 150 000 zł z UMWM? Bez wkładu własnego gminy?

Maksymalna kwota dotacji może wynieść do 150 000 zł tj. 90% kosztów kwalifikowalnych. Oznacza to, iż z innych źródeł powinno być zapewnione zabezpieczenie 10% kosztów kwalifikowalnych w ramach wkładu własnego.

Nie jest istotne czy wkład własny do Programu poniesie gmina czy mieszkaniec (beneficjent końcowy). Należy to doprecyzować w gminnym Regulaminie.